

Wetenschappelijke testen helpen 12-jarigen met juiste studiekeuze

“We hadden al de Columbus-proef die leerlingen op hun achttiende helpt om een keuze te maken. Nu hebben we een kinderversie van die test gemaakt”

Wouter Duyck
Professor cognitieve psychologie UGent

Ruben doet met de VR-bril een test voor ruimtelijk inzicht. FOTO SERGE MINTEN

Wetenschappelijk onderbouwde testen, die jongeren van 12 tot 14 jaar helpen om de juiste studiekeuze te maken: in Hasselt opende maandag het Voka Talentcenter. “Ik weet nog niet wat ik wil worden”, zegt Ruben Thans (12) uit Hasselt, die met zijn klas de eerste testen doet.

VOKA TALENTCENTER HASSELT
Hanne De Belle

“Je bent in een fabriek. Je ziet een blok in de koker. Op het scherm komt ook een blok. Is het dezelfde blok, dan druk je op de groene knop. Anders druk je op de rode knop.” Loena Nelissen van Voka geeft uitleg over een ruimtelijke VR-test, aan Ruben (12) uit Hasselt. Hij zit in het eerste middelbaar van de A-stroom in Level X in Hasselt, en komt met zijn klas de eerste testen doen in het nieuwe Voka Talentcenter in de STEM Academy van PXL in Hasselt. Daarmee krijgt Limburg, na Technopolis in Mechelen, het tweede Talentcenter van Vlaanderen. Zo helpen ze de jongeren bij hun studiekeuze, op basis van wetenschappelijke testen ontwikkeld door UGent. “Soms was het moeilijk”, geeft Ruben toe. “Ik

weet nog niet wat ik later wil worden. Ik hoop dat de testen mij helpen met kiezen.”

Ruimtelijk inzicht

In de VR-test wordt het ruimtelijk inzicht van de leerlingen op de proef gesteld. “Er is ook een motorische test, met proefjes voor oog-handcoördinatie en de fijne motoriek”, legt Jonas De Raeve uit, directeur belangenbehartiging van Voka Limburg. “Verder zijn er computertesten: een redeneertest, vergelijkbaar met een IQ-test. Een creatieve test meet dan weer interesse en motivatie. Tot slot is er een cognitieve proef, om woordenschat en rekenvaardigheden te testen.”

Op basis van de resultaten wordt een talentenrapport gemaakt, dat de leerlingen en leerkrachten binnen de week via mail ontvangen. “Zo kunnen ze zien: waar ben ik goed in, wat zijn mijn interesses en met welke studierichtingen heb ik hoge verwantschappen”, zegt De Raeve. “Dit gaat over het hele scia-

la aan studierichtingen, niet enkel de wetenschappelijke en technische STEM-richtingen. Op basis daarvan kunnen ze onderbouwd en bewuster een studiekeuze maken. Een positieve keuze. Nu heb je vaak het watervalstelsel: ze beginnen bij de hoogste richting, en als de punten slecht zijn zakken ze. In de eerste graad zijn de richtingen heel breed, maar vanaf het derde middelbaar moeten ze echt kiezen. In het talentenrapport komt een lijst met verschillende aanbevolen studierichtingen. Dat is vrijblijvend, maar de leerlingen kunnen wel ontdekken wat bij hen past. Dat kunnen ze meenemen in gesprekken met de leerkrachten en het CLB.”

Vastberaden

Milo (12), Justin (12) en Ayoub (13) zijn intussen klaar met hun testen. “Ik weet al dat ik ICT ga doen en gameontwikkelaar wil worden”, zegt Milo vastberaden. “Voor mij maakt het niet uit wat de testen zeggen. Ik probeer al

elke dag een nieuw spel te ontwikkelen.”

Zijn klasgenoten zijn iets minder zeker van hun stuk. “Ik wil warmtetechniek worden, of websites maken”, zegt Justin. “Als er toch iets anders uit de testen komt, ga ik kijken welke foutjes ik heb gemaakt en zal ik proberen om dat beter te doen.”

Ayoub weet helemaal nog niet welke richting hij uit wil. “Ik doe graag talen: Nederlands en Frans. En ik spreek ook Spaans en Arabisch”, vertelt hij. “Misschien wil ik wel auto-ingenieur worden, maar ik vind het heel moeilijk om te kiezen. Ik ben heel benieuwd wat de testjes zullen zeggen.”

Verkeerde studiekeuze

In het Oostenrijkse Graz is er al een vergelijkbaar Talentcenter. Maar professor cognitieve psychologie van UGent Wouter Duyck heeft een methode ontwikkeld, die matcht met studierichtingen in ons land. “We hadden al de Columbus-proef die leerlingen op hun achttiende helpt om een keuze te maken”, vertelt hij. “Dat is een ongelooflijk succes. Wij hebben nu een kinderversie van die test gemaakt, om te kijken wat de jongeren van 12 jaar boeit.”

Ook Provincie Limburg steunt het project met 500.000 euro, in het kader van het SALK-plan. “Limburgse bedrijven zijn vooral op zoek naar technische profielen. Een verkeerde studiekeuze zorgt dat jongeren zonder diploma de schoolbanken verlaten. Met dit Talentcenter werken we preventief”, besluit Tom Vandepuut, gedeputeerde van Economie.

De test voor fijne motoriek. FOTO SERGE MINTEN

Justin (12), Ayoub (13) en Milo (12). FOTO SERGE MINTEN